galais. Ten pat rasta puodų šukių ir sunykusių kaulų. Segę 1990 m. Klimai perdavė archeologui V.Kazakevičiui.

1995 m. LKPC nustatytos senkapio teritorijos centrinėje dalyje ištirtas 30 m^2 plotas. Kapų nerasta. Ariamame sluoksnyje aptikta daug XX a. antros pusės buitinių daiktų, statybinių medžiagų ir buitinių atliekų. Po ariamu 22-25 cm juodžemio sluoksniu visose perkasose aptiktas gelsvas nejudintas molis.

Pakartotinai apklausus vietinius gyventojus, paaiškėjo, kad segė buvo rasta ne sodybos teritorijoje, o už 3 km į Š-ŠR nuo sodybos, netoli Plembergo kaimo, Dubysos slėnyje esančiame žvyro karjere. Tai patvirtino ir radimo vietas parodė anksčiau gyvenęs Turbinavos (Bažavalės) spėjamo kapinyno teritorijoje esančioje sodyboje A.Klimas, dirbantis žvyro karjere. Jo teigimu, 1980-1991 m. karjere, siurbiant žemsiurbe žvyrą, rasta "aptrūnijusių iečių", arklių kaulų ir dvi segės. Viena iš jų vėliau nusimetė. Matyt, ją sodybos teritorijoje surado jo broliai ir atidavė V.Kazakevičiui. Antrąją segę A.Klimas perdavė ekspedicijos dalyviams, kad padovanotų ją LNM. Tai pasaginė segė pusiau apvaliu lankeliu, pastorintais galais.

Taigi ekspedicijos metu nustatyta sunaikinto XI-XIII a. kapinyno vieta. Kapinynas buvęs 1,5 km į R nuo Kalniškių (Ginaičių) piliakalnio (AR-885), 1 km į Š nuo Ariogalos-Raseinių kelio, į V nuo Dubysos ir buvusio Plienupio upelio santakos, Dubysos dešiniajame krante. Jis priklausė **Plembergo** kaimui.

Džiugas Brazaitis, Gintautas Zabiela

Archeologiniai žvalgymai Būtingėje 1995 m.

1995 metais LII žvalgė būsimo naftos terminalo pagrindinę statybos aikštelę Būtingėje (Palanga-Šventoji). Darbai vykdyti 48 ha plote, esančiame į V nuo Būtingės kaimo, 2,5 km į R nuo Baltijos jūros kranto, 800 m į V nuo plento Palanga-Liepoja. Tai gana lygus buvusios jūros lagūnos krantas, nuo jūros lygio pakilęs per 2,5-5 m. Apie 1970 m. vieta melioruota, paversta dirbamais laukais ir pievomis. Iki melioracijos čia buvo pelkės.

Didžiulė teritorija buvo žvalgoma vizualiai, naudojant metalo

detektorių, kasant šurfus. Įvairiose jos vietose ištirti 73 šurfai (73 m^2), iškasta viena perkasa (10 m^2), daugybėje vietų tikrintas gruntas. Visoje teritorijoje įžemis - įvairių atspalvių smėlis - aptiktas 20-40 cm gylyje iškart po armeniu ar nestoru durpių sluoksneliu. Visi negausūs žmonių apsigyvenimo pėdsakai buvo aptikti paviršiniame sluoksnyje.

Akmens amžiui skiriamos dvi radimvietės, kurios, tęsiant R. Rimantienės pradėtą Šventosios akmens amžiaus gyvenviečių ir radimviečių numeraciją, vadinamos Šventąja 43 (Būtinge III) ir Šventąja 44 (Būtinge IV). **Būtingės radimvietė III** yra labiau ŠV teritorijos dalyje, apima nežymų apie 50 m skersmens pakilimą. Kultūrinis sluoksnis joje sunaikintas arimų. Surinkti tik paskiri titnaginiai dirbiniai: galinis gremžtukas, skeltės dalis, pora nuoskalų. Į V nuo statybos aikštelės, tarp jos ir melioracijos kanalo, apie 20x20 m plote aptikta **Būtingės radimvietė IV.** Ją dengia iš melioracijos kanalo išmestos žemės. Šioje radimvietėje rastas akmeninis strypelis su pjovimo žymėmis, titnaginio gremžtuko ar peilio dalis, pabuvojusi ugnyje, titnaginio strėlės (?) antgalio dalis, titnaginės skeltė bei nuoskala. Abi radimvietės datuojamos neolito laikotarpiu.

Antrą kartą žmonės žvalgytoje teritorijoje apsigyveno XIX a. pradžioje. Fiksuotos 4 XIX a. sodybų vietos, kuriose surinkta to laiko keramikos, geležinių dirbinių, žalvarinių apkalų, žalvarinė sagtelė, 1813 m. Rusijos 2 kapeikos bei 1840 m. Rusijos $^1/_2$ kapeikos.

Archeologinių žvalgymų duomenimis, Būtingės naftos terminalo vieta kultūros paveldo objektų išsaugojimo atžvilgiu buvo parinkta optimaliai.

Bronius Dakanis, Arūnas Strazdas

Archeologijos vertybių žvalgymas Kėdainių ir Šiaulių apskrityse

1995 m. žvalgytos Šiaulių apskrities (6 rajonai, apie 50 objektų) užstatytos ir namų valdose esančios archeologijos vertybės. Didžioji dauguma tokių vertybių yra žalojama arba naikinama: Kalniškių senovės gyvenvietė, Pagryžuvio, Žagarės, Ambraziūnų (Kėdainių r.) piliakalnių papėdės gyvenvietės, Pakapės, Stungių, Šeduvos ir kiti kapinynai arba jų